

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
13 листопада 2014 р.
за № 1440/26217

ПРАВИЛА УКРАЇНИ
«Порядок надання і анулювання прав на експлуатацію повітряних ліній»

I. Загальні положення

1.1. Ці Авіаційні правила визначають процедуру надання, анулювання, відмови у наданні та обмеження обсягу прав на експлуатацію повітряних ліній українським та іноземним авіаперевізникам незалежно від форми власності, внесення змін до документів про права на експлуатацію повітряних ліній.

1.2. У цих Авіаційних правилах терміни вживаються в таких значеннях:

документ про право на експлуатацію повітряної лінії - документ встановленої форми ([додаток 1](#)), яким засвідчується право зазначеного в ньому авіаперевізника здійснювати повітряні перевезення в обсягах і відповідно до умов, які зазначені в цьому документі;

заява - заява на отримання права на експлуатацію повітряної лінії ([додаток 2](#)), що подається авіаперевізником до Державної авіаційної служби України (далі - Державіаслужба);

комерційні домовленості - угоди щодо спільної комерційної експлуатації повітряних ліній (у тому числі угоди про спільне використання кодів (код-шерінг)) між авіаперевізниками, які мають право на експлуатацію відповідних повітряних ліній;

ліцензія - ліцензія на провадження діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів повітряним транспортом, яка видається Державіаслужбою згідно із законодавством України;

призначення - формальне повідомлення однією державою іншій державі шляхом дипломатичної ноти про найменування авіаперевізника, який призначений державою для використання всіх або деяких прав на доступ до конкретного ринку авіаперевезень, отриманих цією державою відповідно до угоди про повітряне сполучення з іншою державою;

сезон IATA - літній сезон IATA - в період з останньої неділі березня по останню суботу вересня (включно); зимовий сезон IATA - в період з останньої неділі вересня по останню суботу березня (включно).

Інші терміни, що використовуються в цих Авіаційних правилах, вживаються у значеннях, наведених в Повітряному кодексі України та стандартах ІКАО.

1.3. У цих Авіаційних правилах використовуються такі скорочення:

ПС - повітряне судно;

ІКАО - Міжнародна організація цивільної авіації;

IATA - Міжнародна асоціація повітряного транспорту.

1.4. Питання щодо надання, анулювання, відмови у наданні, обмеження обсягу прав на експлуатацію повітряних ліній та внесення змін до документів про права на експлуатацію повітряних ліній розглядаються комісією з розгляду питань щодо прав на експлуатацію повітряних ліній (далі - Комісія), яка утворюється наказом Державіаслужби.

1.5. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією, законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами, у тому числі цими Авіаційними правилами.

1.6. До повноважень Комісії належить розгляд питань щодо надання, відмови у наданні, обмеження обсягу, анулювання прав на експлуатацію повітряних ліній, внесення змін до документа про право на експлуатацію повітряної лінії.

1.7. Комісія утворюється з представників Державіаслужби у складі голови Комісії, його заступника, членів та секретаря. Склад Комісії затверджується наказом Державіаслужби.

1.8. Основною формою роботи Комісії є засідання, яке збирається за рішенням голови Комісії. Голова Комісії повідомляє про час і місце проведення засідання Комісії.

Засідання Комісії проводиться у період з 26 по останнє число кожного місяця (за наявності хоча б однієї заяви або іншого питання, віднесеного до повноважень Комісії) і є правочинним, якщо в ньому беруть участь дві третини її членів.

1.9. На засіданні Комісії мають бути розглянуті та прийняті рішення щодо всіх заяв, що надійшли до Державіаслужби до 20 числа місяця, в якому проводиться засідання Комісії.

1.10. Порядок денний засідання Комісії та відомості про заяви, які будуть на ньому розглядатися, розміщуються на офіційному сайті Державіаслужби з дотриманням вимог законодавства України не пізніше першого робочого дня після 20 числа місяця, в якому має відбутися таке засідання.

1.11. На засіданні Комісії мають право бути присутніми представники авіаперевізників та інші заінтересовані особи.

Для участі у засіданні Комісії до Державіаслужби надсилається лист, в якому зазначаються дані для направлення повідомлення про час, дату та місце проведення засідання Комісії. Особи, які направили листи про участь у засіданні Комісії, мають бути повідомлені про час, дату та місце його проведення за 3 дні до засідання Комісії.

1.12. Підготовку матеріалів до засідання Комісії, ведення документації, облік і забезпечення належного зберігання справ здійснює секретар Комісії.

1.13. За результатами своєї роботи Комісія приймає вмотивоване рішення, в якому може рекомендувати Голові Державіаслужби:

- надати право на експлуатацію повітряної лінії;
- відмовити в наданні права на експлуатацію повітряної лінії;
- обмежити обсяг прав на експлуатацію повітряної лінії;
- внести зміни до документа про право на експлуатацію повітряної лінії;
- анулювати право на експлуатацію повітряної лінії;
- залишити заяву без розгляду.

1.14. Рішення Комісії приймаються відкритим голосуванням та оформлюються протоколом, який підписується всіма присутніми на засіданні членами Комісії та затверджується головою Комісії.

1.15. Рішення Комісії вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала більшість присутніх на засіданні членів Комісії.

1.16. Інформація щодо прийнятих рішень Комісії та їх зміст розміщуються на офіційному сайті Державіаслужби протягом 3 робочих днів з дня їх затвердження.

1.17 Рішення Комісії може бути оскаржено Голові Державіаслужби протягом 20 днів з дня його затвердження або в судовому порядку.

II. Порядок розгляду питань щодо надання, відмови у наданні або обмеження обсягу прав на експлуатацію повітряних ліній, залишення заяви без розгляду

2.1. Обов'язковими умовами надання права на експлуатацію повітряної лінії є наявність у авіаперевізника сертифіката експлуатанта та/або ліцензії (у випадках, передбачених законодавством), а також сплата авіаперевізником на дату подачі заяви рахунків-фактур (виставлених Державіаслужбою до першого числа місяця, в якому подана заява) на оплату державних зборів, передбачених Повітряним кодексом України, в повному обсязі.

2.2. Право на експлуатацію повітряної лінії не може бути передано авіаперевізником іншому авіаперевізнику. Авіаперевізник має право експлуатувати повітряну лінію згідно з комерційними домовленостями з іншими авіаперевізниками, які мають право на експлуатацію відповідної повітряної лінії.

{Абзац другий пункту 2.2 розділу II виключено на підставі Наказу Державної авіаційної служби № 222 від 04.04.2016}

2.3. Якщо заява подається на лінію, яка вже експлуатується іншим авіаперевізником, Державіаслужба повідомляє такого авіаперевізника про подану заяву в перший робочий день після 20 числа місяця, в якому вона надійшла.

Авіаперевізник, який експлуатує лінію, щодо якої надійшла заява іншого авіаперевізника, до дня проведення засідання Комісії має право подати до Державіаслужби вимогу про застосування Комісією частини восьмої статті 94 Повітряного кодексу України та надати документи, що обґрунтовують його вимогу.

2.4. Право на експлуатацію повітряної лінії надається щодо певних повітряних ліній для виконання:

- регулярних повітряних перевезень у межах України;
- регулярних міжнародних повітряних перевезень з/до України;
- чартерних міжнародних повітряних перевезень з/до України або в межах України, що становлять систематичну серію - не менше одного рейсу на тиждень або не менше трьох рейсів на місяць;
- авіаційних перевезень в інших державах.

2.5. Право на експлуатацію повітряних ліній для виконання регулярних повітряних перевезень в межах України, регулярних міжнародних повітряних перевезень з/до України надається на визначений у заяві строк, якщо інший строк не встановлений законодавством України та міжнародними договорами України.

2.6. Право на експлуатацію повітряних ліній для виконання чартерних міжнародних повітряних перевезень з/до України або в межах України, що становлять систематичну серію - не менше одного рейсу на тиждень або не менше трьох рейсів на місяць, надається на кожний сезон ІАТА.

2.7. Право на експлуатацію повітряних ліній для виконання авіаційних перевезень в інших державах надається на строк, зазначений у договорі із замовником рейсів, якщо інший строк не встановлений законодавством України та міжнародними договорами України.

2.8. Заява подається до Державіаслужби.

До заяви додаються:

копії полісів з обов'язкового авіаційного страхування відповідальності авіаперевізника, який подає заяву, за шкоду, заподіяну пасажиром, багажу, пошті, вантажу та третім особам, у тому числі згідно з вимогами тих держав, куди будуть виконуватись польоти, членів екіпажу ПС та іншого авіаційного персоналу, ПС;

копія бізнес-плану авіаперевізника, який подає заяву (не менше ніж на 3 роки);

документи, що містять відомості про:

парк ПС авіаперевізника, який подає заяву (тип, кількість, пасажиромісткість, державні реєстраційні номери);

{Абзац сьомий пункту 2.2 розділу II виключено на підставі Наказу Державної авіаційної служби № 274 від 22.05.2015}

обсяг сплачених авіаперевізником, який подає заяву, коштів до Державного бюджету України за останні 12 місяців поспіль, що передували місяцю, в якому подана заява;

осіб, яким належать переважне володіння та фактичний контроль над авіаперевізником, який подає заяву.

2.9. У разі якщо авіаперевізник подає заяву щодо виконання чартерних міжнародних повітряних перевезень з/до України або в межах України, що становлять серію - не менше одного рейсу на тиждень або не менше трьох рейсів на місяць, до аеропортів, до яких вже виконуються регулярні рейси українським авіаперевізником, крім аеропортів, віднесених до переліку курортних, до заяви додається письмова згода такого українського перевізника на виконання серії чартерних рейсів.

2.10. До заяви на отримання прав на експлуатацію повітряних ліній для виконання повітряних перевезень в інших державах, крім документів, зазначених у пункті 2.8 цього розділу, додаються перелік країн (із зазначенням аеропортів), де планується виконання польотів, у паперовому та електронному вигляді та копії договорів з відповідними юридичними та/або фізичними особами, на замовлення яких виконуватимуться польоти.

{Пункт 2.11 розділу II виключено на підставі Наказу Державної авіаційної служби № 222 від 04.04.2016}

2.11. Якщо до Державіаслужби надійшли заяви від двох або більше авіаперевізників на один і той самий маршрут, щодо якого міжнародним договором України та домовленостями між авіаційними органами влади держав, уповноваженими на укладення таких домовленостей, передбачені обмеження щодо частоти перевезень або призначених авіаперевізників, відповідне право надається авіаперевізнику, який отримав більшу кількість балів за критеріями, що враховуються Комісією під час розгляду заяви щодо надання прав на експлуатацію повітряних ліній ([додаток 3](#)).

Переможець за кожним критерієм отримує максимальну кількість балів.

Кількість балів решти учасників за відповідним критерієм розраховується за формулою

$$B_y = M_b \times P_y / P_n$$

де M_b - максимальна кількість балів;

B_y - кількість балів учасника (крім переможця за відповідним критерієм);

P_y - показник учасника за відповідним критерієм;

P_n - показник переможця за відповідним критерієм.

Отриманий результат підлягає округленню до сотих. Після цього результати додаються. Переможцем визнається авіаперевізник, який отримав найбільшу кількість балів за всіма критеріями.

2.12. Комісія приймає вмотивоване рішення щодо надання права на експлуатацію повітряної лінії, якщо авіаперевізник відповідає вимогам цих Авіаційних правил та відсутні підстави, передбачені частиною восьмою статті 94 Повітряного кодексу України.

Комісія приймає вмотивоване рішення про обмеження права на експлуатацію повітряної лінії, якщо є підстави, передбачені пунктами 1, 2 частини восьмої статті 94 Повітряного кодексу України.

Комісія приймає вмотивоване рішення про відмову у наданні права на експлуатацію повітряної лінії, якщо є підстави, передбачені пунктами 3, 4 частини восьмої статті 94 Повітряного кодексу України.

Комісія приймає вмотивоване рішення щодо залишення заяви без розгляду, якщо авіаперевізником подані не всі документи, які передбачені пунктами 2.8 - 2.10 цього розділу.

2.13. Державіаслужба приймає рішення щодо кожної заяви та кожного питання, які розглядалися на засіданні Комісії, на підставі затвердженого відповідно до [пункту 1.14](#) розділу I цих Авіаційних правил протоколу.

Кожне рішення Державіаслужби оформлюється окремим наказом в день затвердження протоколу Комісії.

2.14. Документ про право на експлуатацію повітряної лінії оформлюється протягом 5 робочих днів з дня прийняття Державіаслужбою відповідного рішення.

2.15. Копія рішення Державіаслужби про відмову у наданні, або обмеження обсягу прав на експлуатацію повітряної лінії, або залишення заяви без розгляду надсилається авіаперевізннику рекомендованим листом в день його прийняття.

2.16. Державіаслужба протягом 5 робочих днів з дня видачі авіаперевізннику документа про право на експлуатацію повітряної лінії для виконання регулярних міжнародних повітряних перевезень з/до України направляє до Міністерства закордонних справ України відповідну інформацію для оформлення призначення.

III. Порядок розгляду питань щодо анулювання прав на експлуатацію повітряних ліній

3.1. Право на експлуатацію повітряної лінії анулюється у разі:

подання авіаперевізнником заяви про анулювання права на експлуатацію повітряної лінії, яка складається в довільній формі;

порушення авіаперевізнником умов, на підставі яких йому надано право на експлуатацію повітряної лінії, та/або недотримання визначених у документі про право на експлуатацію повітряної лінії обмежень та обов'язків;

якщо переважне володіння або фактичний контроль над авіаперевізнником перейшли до осіб, що не відповідають вимогам [пункту 2.2](#) розділу II цих Авіаційних правил;

нездійснення авіаперевізнником експлуатації повітряної лінії, щодо якої надано право, протягом 12 місяців або припинення експлуатації такої повітряної лінії на 12 місяців;

припинення дії чи анулювання сертифіката експлуатанта або анулювання ліцензії (для іноземного авіаперевізника - відповідної ліцензії та сертифіката або аналогічного документа, виданого авіаційним органом влади іншої держави чи компетентною організацією, якщо це передбачено міжнародним договором України та відповідними міжнародно-правовими актами);

якщо права на експлуатацію повітряної лінії були надані на підставі поданих авіаперевізнником документів, які містять недостовірні дані;

якщо авіаперевізнником не надані у встановлені строки документи, передбачені пунктом 2.7 розділу II цих Авіаційних правил.

{Абзац дев'ятий пункту 3.1 розділу III виключено на підставі Наказу Державної авіаційної служби № 222 від 04.04.2016}

{Абзац десятий пункту 3.1 розділу III виключено на підставі Наказу Державної авіаційної служби № 222 від 04.04.2016}

3.2. Після того як Державіаслужбі стало відомо про виникнення передбачених абзацами третім - десятим пункту 3.1 цього розділу підстав анулювання права авіаперевізника на експлуатацію повітряної лінії, йому направляється повідомлення із зазначенням обставин, які стали відомі Державіаслужбі, та пропозицією надати відповідні пояснення та підтвердні документи до них.

Авіаперевізнник може надати до Державіаслужби відповідні пояснення та підтвердні документи до них протягом 30 календарних днів з дати отримання повідомлення.

Питання щодо анулювання прав авіаперевізника на експлуатацію повітряних ліній розглядається на найближчому засіданні Комісії після спливу строку, передбаченого для надання авіаперевізнником до Державіаслужби пояснень та підтвердних документів до них.

3.3. Державіаслужба приймає рішення про анулювання права авіаперевізника на експлуатацію повітряних ліній на підставі протоколу Комісії, затвердженого відповідно до [пункту 1.14](#) розділу I цих Авіаційних правил.

Рішення Державіаслужби про анулювання права на експлуатацію повітряних ліній оформлюється наказом в день затвердження протоколу Комісії та його копія надсилається авіаперевізнику в той самий день рекомендованим листом.

3.4. Авіаперевізник зобов'язаний повернути документ, який надає право на експлуатацію повітряної лінії, до Державіаслужби протягом 5 робочих днів з дня отримання відповідного рішення.

IV. Порядок розгляду питань щодо внесення змін до документа про право на експлуатацію повітряної лінії

4.1. Внесення змін до документа про право на експлуатацію повітряної лінії здійснюється в разі зміни:

- найменування авіаперевізника;
- місцезнаходження авіаперевізника;
- відомостей, зазначених у документі про право на експлуатацію повітряної лінії.

4.2. Зміни до документа про право на експлуатацію повітряної лінії вносяться на підставі заяви авіаперевізника, яка складається в довільній формі.

До заяви додаються копії установчих документів та/або ліцензії, на підставі яких вносяться зміни до документа про право на експлуатацію повітряної лінії.

4.3. Державіаслужба приймає рішення про внесення змін до документа про право на експлуатацію повітряної лінії на підставі протоколу, затвердженого відповідно до [пункту 1.14](#) розділу I цих Авіаційних правил.

Рішення Державіаслужби про внесення змін до документа про право на експлуатацію повітряної лінії оформлюється наказом в день затвердження протоколу Комісії. Копія наказу надсилається авіаперевізнику в той самий день рекомендованим листом.

Заступник директора департаменту авіаційних перевезень та аеропортів	В.І. Марчук
	Додаток 1 до Авіаційних правил України «Порядок надання і анулювання прав на експлуатацію повітряних ліній» (пункт 1.2)

ФОРМА ДОКУМЕНТА

про право на експлуатацію повітряної лінії

	Додаток 2 до Авіаційних правил України «Порядок надання і анулювання прав на експлуатацію повітряних ліній» (пункт 1.2)
--	--

ЗАЯВА

на отримання права на експлуатацію повітряної лінії / Traffic Right Application Form

{Додаток 3 виключено на підставі Наказу Державної авіаційної служби № 222 від 04.04.2016}

	Додаток 3 до Авіаційних правил України «Порядок надання і анулювання прав на експлуатацію повітряних ліній» (пункт 2.12)
--	---

КРИТЕРІЇ,

які мають враховуватися Комісією під час розгляду заяви щодо надання прав на експлуатацію повітряних ліній, та максимальна кількість балів за кожним критерієм

Критерії	Максимальна кількість балів
1	2

Фактичне використання авіаперевізником раніше наданих прав на експлуатацію повітряних ліній (відношення кількості частот, за якими виконуються польоти, до загальної кількості частот, на які авіаперевізнику надані права на експлуатацію)	10
Обсяг сплачених коштів до Державного бюджету України за останні 12 місяців поспіль, що передували місяцю, в якому подана заява, з розрахунку на одне ПС	10
Кількість авіаційних подій на один мільйон вильотів, про які авіаперевізник зобов'язаний звітувати до Державіаслужби за останні 12 місяців поспіль, що передували дню подання заяви, за наявності системи управління безпекою польотів та процедури проведення внутрішніх розслідувань та/або аналізу подій (чим менший коефіцієнт, тим вищий бал). Якщо у авіаперевізника відсутня система управління безпекою польотів та процедура проведення внутрішніх розслідувань та/або аналізу подій та/або відсутня статистика польотів, за цим критерієм такий авіаперевізник отримує 0 балів	10
Регулярність виконання рейсів за останні 6 місяців, що передували дню подачі заяви (відсоток виконаних без затримок рейсів від загальної кількості рейсів за вказаний період)	10